

plaatst. In den Oder zullen de rivierbewakingsschepen door een witte vlag kenbaar zijn. De schippers zijn verplicht, de beambten der rivierbewaking aan boord toe te laten. Heeft een schip een verdacht zieke aan boord, dan moet het een gele vlag voeren, is er een doode aan boord, een zwarte vlag.

In Oostenrijk is de cholera belangrijk toegenomen. In de laatste berichtweken hadden wekelijks ruim 2000 sterfgevallen plaats behalve eenige honderden in Hongarije (*Deutsche med. Wochenschr.*).

NOORWEGEN. — **Levenskansen van den Noorweegschen arts.** *Aliis inser-viando consumimur*, kunnen onze Noorsche collega's zeggen. Op dertigjarigen leeftijd is hun levensverwachting 10 jaar geringer dan van hun gemiddelden mannelijken landgenoot. Van de 4 dertigjarigen wordt in Noorwegen 1 ouder dan 80 jaar, maar van de dertigjarige artsen slechts 8 pCt. Van de artsen, die (van 1800 tot 1908) vóór den leeftijd van 50 jaar zijn overleden, is meer dan een vierde aan acute infectieziekten gestorven, niet weinigen ook aan ongevallen door de praktijk in de bergen. De statistiek, waaraan deze cijfers zijn ontleend, loopt over 1015 sterfgevallen van artsen (*Lancet*).

PINKHOF.

BINNENLAND.

Artsendag te Amsterdam. — De Amsterdamsche vereeniging tot het geven van artsencursussen zal gedurende de maanden October en November 1915 en Februari en Maart 1916 op alle Dinsdagen gedurende de namiddaguren een artsendag houden. Het programma der voordrachten bevat de volgende namen van leden der vereeniging, die over de achter hun namen geplaatste onderwerpen spreken zullen. J. DE BRUIN, Demonstratie van kinderziekten. H. R. G. J. BRONGERSMA, Tuberculose der urinewegen. K. H. BOUMAN, Neurologische en psychiatrische kliniek. J. VAN CAMPEN, Chirurgische kliniek. D. VAN CAPPELLEN, Urologische demonstraties. L. F. DRIESSEN, Gynaecologische demonstraties. J. VAN DER HOEVEN LEONHARD, Demonstratie van neus-, keel- en oorlijders. E. H. VAN LIER en D. MAC GILLAVRY, Chirurgische kliniek. F. S. MEIJERS, Neurologische en psychiatrische kliniek. L. J. J. MUSKENS, Trigemini-neuralgie (zware gevallen); epilepsie (aanval-prophylaxis). H. J. M. SCHOO, Pathologisch-anatomische demonstraties. F. A. STEENSMA, Urobilinurie; klinische beteekenis der eosinophilie; perniciose anaemie. J. ED. STUMPF, Klinische demonstraties. H. TIMMER, Demonstraties van chirurgische patiënten. G. P. VAN TROOYEN, Uitkeering krachtens de ongevallenwet aan verzekerden, die op jeugdigen leeftijd ernstig verminkt werden (met demonstratie). J. W. VAN DER VALK, Demonstratie van huid- en geslachtsziekten.

Men ziet, een groote verscheidenheid van stof. Toegangsbewijzen voor deelneming aan dezen artsendag zijn door toezending van f 10.— te verkrijgen bij dr. H. J. M. SCHOO, Overtoom 19 te Amsterdam, terwijl de secretaris dr. F. S. MEIJERS, Willemsparkweg 16, gaarne nadere inlichtingen verstrekt en programma's toezendt.

Protestantsch ziekenhuis te 's-Hertogenbosch. — Den 18den Juni 1914 werd dit ziekenhuis geopend en het thans verschenen jaarverslag, loopende over het tijdvak 1 Juli 1914 tot 1 Juli 1915, is derhalve het eerste jaarverslag van deze ziekeninrichting. De vereeniging, die zich de oprichting van dit ziekenhuis ten doel gesteld heeft, is reeds in 1883 opgericht en hoewel de oprichters zich steeds voorgesteld hebben slechts „op zeer bescheiden schaal” een gasthuis te ontwerpen, heeft de uitvoering van het plan toch blijkbaar zeer lang op zich laten wachten. Geen der stichters der vereeniging heeft dan ook de verwezenlijking mogen beleven. Dat neemt niet weg, dat thans een degelijk en sierlijk gebouw is verzezen, dat ontegenzeggelijk een eerste plaats inneemt onder de z.g. kleine ziekenhuizen. Een bij het verslag gevoegde prentbriefkaart geeft een fraaien indruk van dit ziekenhuis en doet nu juist niet in de eerste

plaats aan de „zeer bescheiden schaal” denken. De inrichting heeft het in het eerste jaar van haar bestaan niet bijzonder getroffen door de uitgebroken crisis, maar toch zijn de uitkomsten nog boven verwachting geweest. Er zijn verpleegd 210 patiënten met 5455 verpleegdagen. In het geheel werden 73 patiënten geopereerd, onder welke operaties zeer belangrijke vermeld staan. Er overleden 6 patiënten. Het aantal patiënten, aan wie op de polikliniek sedert 1 Januari 1915 hulp verleend werd, bedroeg 153 met 659 consulten. Als geneesheer is aan de inrichting verbonden dr. C. DE FEIJFER. Aan verpleeggelden is ontvangen f 8964.06, een aanmerkelijk bedrag voor het eerste jaar.

Oorzaak van den dood, in de week van 12 Sept. tot en met 18 Sept. 1915.	Amsterdam.					Rotterdam.					's-Gravenhage.							
	Totaal.	Onder het jaar.				Totaal.	Onder het jaar.				Totaal.	Onder het jaar.						
		1—4 jaren.	5—19 jaren.	20—64 jaren.	65 en meer j.		1—4 jaren.	5—19 jaren.	20—64 jaren.	65 en meer j.		1—4 jaren.	5—19 jaren.	20—64 jaren.	65 en meer j.			
Febris typhoidea	2		1	1		2				2								
Mazelen	2	1	1															
Roodvonk						1				1								
Kinkhoest	4	1	3			2	1	1										
Diphtherie en croup																		
Influenza																		
Cholera nostras																		
Longtuberculose	15		4	9	2	6		1	5		6			2	4			
And. vormen van tubercul.	3		1	2		3		1	2		2		1	1				
Kank. e. a. maligne tumor.	17			9	8	6			2	4	8			4	4			
Meningitis	1	1				1		1										
Organische hartgebreken	6			1	5	8			1	7	5							5
Croupeuse pneumonie	3		3			5	1	2		1	3		1		2			
And. ziekte v. d. ademh. org.	5	1			4	6	1	2		1	2		2	1	1			
Ziekt. d. spijsvert. organen	7	5		2		5	3		2		9		5		1	3		
Ziekten van de nieren	4			2	2	5			4	1	3				2	1		
Z. v. kraamb. e. zwangersch.																		
Gewelddadige invloeden	7		1	3	3	2		2			2				2			
Andere ziekte. en onbekend.	37	6*		3	16	12	21	4	1	1	7	8	14	2		1	3	8
Totaal	113	15	9	15	41	33	73	10	8	7	25	23	54	8	3	5	20	18
Levenloos aangegeven	7						5						2					

* Waarvan één geval van dysenterie (FLEXNER).

Sterfte op 1000 inw. per jaar: te Amsterdam 9.61, te Rotterdam 8.40, en te 's-Gravenhage 9.18. Aantal geborenen te Amsterdam 283, op 1000 inw. per jaar 24.06, te Rotterdam 250, te 's-Gravenhage 136.

Dr. H. G. RINGELING (Amsterdam). Dr. G. PRINS (Rotterdam, 's-Gravenhage).

Nederlandsch sanatorium te Davos. — Uit het jaarverslag over 1914 der vereniging tot behartiging der belangen van Nederlandsche longlijders blijkt, dat op 16 December 1913 het nieuwe gedeelte van het Nederlandsche sanatorium te Davos-Platz in gebruik werd genomen, waardoor in een dringende behoefte werd voorzien. Zelfs, niettegenstaande de vermeerdering van het aantal bedden, bleef het aantal aanvragen dat der in de inrichting beschikbare plaatsen overtreffen. De Europeesche oorlog plaatste bestuur en directie voor groote moeilijkheden; de reisgelegenheid, het postverkeer en ook het telegrafisch verkeer tusschen Zwitserland en Nederland waren verbroken. Aan de praktische maatregelen van den geneesheer-directeur, dr.